

“BVD monitoren is soort verzekering”

Pauline Athmer adviseert veehouders om altijd iets te doen met BVD.

Van BVD af komen doe je niet alleen. De best mogelijke aanpak voor uw bedrijf bedenkt u samen met uw veearts. Bij Dierenartsenpraktijk Nijkerk-Wellensiek nemen ze dat heel serieus. De rundveedierenartsen benaderen veehouders proactief over een mogelijke aanpak van BVD. Pauline Athmer, één van die dierenartsen, vertelt.

Zo'n twee jaar geleden, in 2014, bedachten de rundveedierenartsen van DAP Nijkerk-Wellensiek een actie om BVD bij 'hun' melkveehouders op de agenda te zetten. De ruim tweehonderd bedrijven werden ingedeeld bij één van de acht rundveedierenartsen en tijdens de gesprekken werd BVD aangekaart. Daarnaast lieten ze een folder maken waarin de infectieziekte in illustraties werd uitgelegd. En om de actie extra kracht bij te zetten bood de praktijk in samenwerking met GD de QuickScan BVD aan tegen een gereduceerd tarief, legt Pauline uit. "Op veel bedrijven was de status onbekend. Met de QuickScan kunnen veehouders makkelijk even kijken hoe de vlag erbij hangt." En de actie had succes: "Het was voor veel veehouders een goede stimulans. Binnen een paar maanden deden zo'n zestig bedrijven mee aan de QuickScan BVD."

Schadepost

Een goede score voor een eenmalige actie, vindt Pauline. "Er komt ook steeds meer animo voor BVD vanuit de zuivel. Daardoor hebben veehouders door dat er iets moet gebeuren. En wij zien natuurlijk wat het met een bedrijf kan doen. De schade die BVD veroorzaakt wens je geen enkel bedrijf toe." Om het belang van een aanpak van BVD te benadrukken, vertelt ze meestal over haar ervaringen met de infectieziekte op andere bedrijven. "Soms zijn de klachten heel duidelijk. Ik had laatst een bedrijf met acht verwerpers. Dat is natuurlijk een groot drama en een enorme schadepost. Maar je ziet ook veel uiergezondheidsproblemen, productieverlies of kalverdiarree. BVD-virus is echt een weerstandskiller."

De QuickScan BVD bestaat uit een combinatie van drie onderzoeken waarmee snel inzicht wordt verkregen in de BVD-situatie op het bedrijf (zie kader). Niet alleen voor het melkveebedrijf is zo'n onderzoek waardevol, ook voor de praktijk is het handig om de ziektestatussen te weten. "Voor de aanpak zelf, maar ook om het eventuele risico op ziekte-insleep te bepalen op contactbedrijven. En zodat je BVD kunt uitsluiten bij bepaalde klachten."

Sluipmoordenaar

Op alle bedrijven die een QuickScan BVD hebben gedaan is de uitslag besproken. "We bespraken met de veehouder wat de

Vrij worden na de QuickScan BVD

Voor veel veehouders is de QuickScan een opmaat naar BVD-vrij Certificering. De uitslag helpt inzicht te krijgen hoe het zit met BVD op uw bedrijf. De QuickScan BVD bestaat uit drie onderdelen: onderzoek op antistoffen in de tankmelk (zegt iets over het BVD-verleden in de koppel), onderzoek op virus in de tankmelk (zegt iets over de aanwezigheid van virusdragers onder de melkgevende dieren) en onderzoek op vijf bloedmonsters van kalveren tussen de 8 en 12 maanden (deze dieren vertellen of BVD een rol speelt in uw jongveestapel). Er zijn acht uitslagcombinaties. Voor elke uitslagcombinatie gelden andere vervolgstappen. Zijn alle uitslagen gunstig, dan is doorstroom naar de BVD-vrij Certificering eenvoudig: via tankmelkonderzoek op antistoffen en op het eind een steekproef kunt u in twee jaar gecertificeerd BVD-vrij worden.

"BVD kan echt een sluipmoordenaar zijn"

mogelijkheden zijn, bijvoorbeeld BVD-vrij certificeren of monitoren via tankmelkonderzoek. Daarnaast adviseren we over vaccinatie." Na een QuickScan kan elk bedrijf hoe dan ook aan de slag, vertelt Pauline. "We doen altijd iets als we weten wat de status is. Je moet met BVD iets, je kunt het niet maar laten voor wat het is." De dierenarts vindt het goed dat steeds meer veehouders zich hiervan bewust worden. "Ook dat het niet altijd duidelijk zichtbaar is. BVD kan echt een sluipmoordenaar zijn."

Monitoren na vrij-certificering

Is een bedrijf eenmaal vrij-gecertificeerd, dan kan de situatie op twee manieren bewaakt worden: ofwel steekproefsgewijs -twee keer per jaar vijf dieren van 8 tot 12 maanden onderzoeken op BVD-antistoffen- ofwel door onderzoek op BVD-virus bij alle aangehouden kalveren (via bloed of oorbiopten). Welke optie het beste is, is van veel factoren afhankelijk, vindt Pauline. "We kijken altijd naar de ziektegeschiedenis. Heeft het bedrijf bijvoorbeeld ooit eerder een uitbraak van BVD gehad, dan zou ik er eerder voor kiezen om alle kalveren te blijven onderzoeken. Als er dan ineens een drager wordt geboren ondervang je dat heel snel." Maar ook de insleeprisico's tellen mee. "Zijn er bijvoorbeeld buurtbedrijven met BVD? Hebben de dieren over-de-draadcontacten, doet het bedrijf aan aankoop van dieren of is het een gesloten bedrijf? En misschien kunnen de dieren op een andere manier indirect in contact komen met BVD." Hoe groter de risico's, des te eerder kiest Pauline voor een algehele bewaking.

Maar ook de bedrijfsgrootte doet er toe, zegt de dierenarts. "Op een bedrijf met 150 melkkoeien is het onhandig om elke keer te gaan tappen. In dat geval houden we de kalveren goed in de gaten. Laatst was er op een bedrijf een kalf dat achterbleef in groei, waarvan we dachten dat BVD weleens zou kunnen spelen. Dan tappen we alvast alleen dat kalf en laten we het onderzoeken door GD." Bewaking door alle dieren te onderzoeken is niet goedkoop, geeft Pauline toe. Maar het is niet voor niets: "Monitoren is eigenlijk een soort verzekering."

LEES MEER DE AANPAK VAN BVD OP

WWW.GDDIERGEZONDHEID.NL/BVD